

İRAN'DA TARIM SİGORTA UYGULAMALARININ ARAŞTIRMASI

Hamidreza KORDİTAMANDANI¹

Prof. Dr. Adem ESEN²

ÖZET

Tarım sigortası, riski garanti eden bir kurum olarak çiftçileri faaliyetlerini genişletmeye teşvik eder. Öte yandan, tarım sigortasının uzmanlaşmasıyla, tarım alanında bölgesel tarım türlerine, istenilen ürün kombinasyonlarına, modern tarım yöntemlerinin yaygınlaştırılmasına ve nihayetinde tarım sektörünün genişlemesine ve gelişmesine yönelik temel stratejiler geliştirilebilir. Bu araştırma, İran'da tarım sigortasıyla ilgili koşulları, sorunları ve kısıtlamaları incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın modeli, nitel araştırmalarda kullanılan durum çalışması modelidir. Araştırmanın verileri, İran'daki 22 uzman kişi ile gerçekleştirilen yüz yüze görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma yöntemi, eleştirel bir yaklaşıma dayanmaktadır ve veriler, Grounded Theory analiz tekniği kullanılarak incelenmiştir. Derinlemesine mülakatlar aracılığıyla elde edilen sonuçlar, MaxQDA programı ile analiz edilmiştir. Bu mülakatların analizi sonucunda, toplam 987 ham veriden 692 kavram çıkarılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, " kusurlu yönetim " ve "yapısal sorunlar" temel olgu olarak seçilmiştir. Araştırma sonuçları, İran'daki tarım sigortasının uluslararası standartlara ulaşma yolundaki ilerlemesini göstermektedir. Ayrıca, İran'da tarım, ekonomik açıdan en riskli faaliyetlerden biri olarak kabul edilmekte olup, bu faaliyetteki riskler, tarımın kırılganlığını artırmıştır.

Anahtar kelimeler: İRAN, TARIM SİGORTASI, SİGORTA YÖNETİMİ

¹ Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Ekonomisi ve Finansı Bölümü, hamidrezakordi1992@gmail.com, ORCID: 0009-0001-3894-2197

² Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Kamu Yönetimi Ve Siyaset Bilimi Bölümü, adem.esen@istanbul.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9720-6096

INVESTIGATION OF AGRICULTURAL INSURANCE PRACTICES IN IRAN

ABSTRACT

Agricultural insurance, as an institution guaranteeing risk, encourages farmers to expand their activities. On the other hand, with the specialization of agricultural insurance, fundamental strategies can be developed for the expansion and development of the agricultural sector, including regional agricultural types, desired crop combinations, and the widespread adoption of modern agricultural methods. This research aims to examine the conditions, problems, and limitations related to agricultural insurance in Iran. The model of the research is a case study model used in qualitative research. The data for the research were collected through face-to-face interviews with 22 experts in Iran. The research method is based on a critical approach, and the data were analyzed using the Grounded Theory analysis technique. The results obtained through in-depth interviews were analyzed using the MaxQDA program. As a result of the analysis of these interviews, 692 concepts were derived from a total of 987 raw data. According to the research results, "faulty management" and "structural problems" were selected as the fundamental phenomena. The research results indicate the progress of agricultural insurance in Iran towards international standards. Additionally, agriculture in Iran is considered one of the most economically risky activities, and the risks in this activity have increased the vulnerability of agriculture.

Keywords: IRAN, AGRICULTURAL INSURANCE, INSURANCE MANAGEMENT

1. GİRİŞ

Gelişmekte olan ülkelerin çoğunda ekonomi, temel endüstrilere dayanır ve büyük bir nüfus bölümü tarımla meşguldür. Bu ülkelerde tarım, gelişmiş ülkelere kıyasla daha önemli bir ekonomik sektörü temsil eder (Karaer, 2003). Bu ülkelerde tarım sektörü, gayri safi milli hasılasının yaklaşık %30'unu oluştururken, istihdamın da yaklaşık %48'ini sağlamaktadır (Adusumilli, 2014); (Gautam, 2022). Ancak, gelişmekte olan ülkelerde tarım sektörünün önemine rağmen, düşük gelir seviyeleri, işgücüne düşük sermaye oranı ve genel olarak istikrarsızlık tarım sektörünün özelliklerindedir (Meyer, 2019). Koşulların istikrarsızlığı, tarım faaliyetlerini sürekli bir riskle karşı karşıya bırakmaktadır. Aslında tarım faaliyetleri, doğal şartlara ve çevresel koşullara bağlıdır ve tarım işletmecilerinin en büyük endişelerinden biri her zaman tahmin edilemeyen doğal afetler olmuştur (Bukhtiarova, 2019). Dünya genelinde kaydedilen 40 doğal afet türünden 31'i İran'da meydana gelmektedir. İran, bu alanda dünyanın en riskli onuncu ülkesi olarak kabul edilmektedir (Mokhtari, 2023). Tarım ürünleri sigorta sisteminin zararlarını tespit etmek, bu sistemin gelişimindeki engelleri ve zorlukları belirlemek ve önceliklendirmek, etkili bir sigorta gelişimi için önemli olabilmektedir. Bu, planlamacıların ve uygulayıcıların, mevcut zararları gidererek tarım ürünleri sigortasının çiftçiler arasında daha fazla kabul edilmesi için koşullar sağlamalarına olanak tanımaktadır. Sigorta gelişimi, tarım sektörüne verilen zararların telafi edilmesinde önemli bir rol oynayabilir ve tarım ürünleri sigorta fonunun mali bağımsızlığını sağlamak ve devlete finansal bağımlılıktan kurtulmak için bir temel oluşturabilmektedir. Tarımın modern ekonomideki önemi, ilgili yatırım süreçlerinin incelenmesini haklı çıkarmaktadır (Ruban, 2022). Tarım ürünleri sigortası, yatırım belirsizliğini azaltabilir ve yatırım getirisini artırabilmektedir (Assa, 2021). Bu sebeple dünyada seçilmiş ülkelerde tarım sigortasının uygulamaları incelenmesi önemlidir. Örnek olarak, Amerika Birleşik Devletleri'nde, tarımsal sigorta sistemi 1938'de Federal Tarım Sigortası Kurumu (FCIC) ve birkaç özel sigorta şirketi arasında bir kamu-özel ortaklığı olarak

başlamıştır. Sistem zamanla evrim geçirdi ve hükümet şu anda sigorta priminin yaklaşık %60'ını sağlamakta olup Çok Tehlikeli Ürün Sigortası (MPCI) en yaygın sigorta sistemidir (Yazgı, 2017). Avrupa Birliği'nde dolu sigortası bir asırdan fazla bir süredir yaygın olarak uygulanmaktadır. Bazı ülkeler ayrıca don, sel, kuraklık, fırtına ve felaket riskleri için sigorta sunmaktadır ve bu sigortaların prim veya zarar ödemeleri için hükümet desteği bulunmaktadır (Doğan, 2012). İspanya, küresel ölçekte en gelişmiş tarım sigortası sistemlerinden birine sahiptir ve ABD'ye benzer bir yapıya sahiptir (Arslan, 2018). Sistem, çiftçiler tarafından ödenen primlerin bir havuzda toplandığı ve bu havuzdan doğrudan çiftçilere ödeme yapıldığı kar amacı gütmeyen bir havuz sistemine dayanmaktadır. Hükümet herhangi bir felaket yardımı sağlamamakta ancak çiftçilerin ürünlerini sigortaladıkları primlerin %50'sini karşılamaktadır (Castañeda Vera, 2016). İtalya, doğrudan felaket yardımı ve tarımsal sigorta için prim desteği olmak üzere çift sistemli bir uygulama gerçekleştirmektedir. Hükümet sigorta priminin yaklaşık %50'sini sağlar, ancak felaket durumunda, hükümet çiftçilere doğrudan yardım sağlar, çiftçilerin tarım sigortası olup olmadığına bakılmaktadır (Küçük, 2021). Türkiye'de Tarım Sigortası Havuzu (TARSIM) 2006 yılında faaliyete geçmiştir (Özgür, 2019). Hükümet sigorta priminin %50'sini sağlar. Bu çeşitli uygulamalar, farklı ülkelerde tarımsal politikaların, ekonomik önemin ve tarım sektörünün toplumsal etkilerinin değişkenliğini yansıtmaktadır (Sümer, 2016).

İran tarımın en eski yerleşim yerlerinden biridir (Adams, 1962). Bunun yanı sıra, tarım için daha iyi araziler arayışında yapılan bazı antik göçler de bu ülkeye gerçekleştirilmiştir. Tarım, İran ekonomisinin önemli bir parçasını oluşturur. Resmi istatistiklere göre, İran'ın tarım sektörü, tarım için uygun 123,580 kilometrekarelik bir alanı kapsar ve ülke ekonomisinin en büyük pay sahiplerinden biridir (Golmohammadi, 2022). Bu sektör, İran'ın Gayri Safi Yurt İçi Hasılasının yaklaşık %13'ünü, istihdamın %20'sini, petrol dışı ihracatın %23'ünü ve iç tüketilen gıda maddelerinin %82'sini oluşturmaktadır (Akbari, 2022). 2021 yılında, İran'ın en büyük tarım ihracatı, taze veya kuru tropikal meyveler, kuru yemişler ve baharatlar gibi

ürünleri içeriyordu, bu arada en büyük tarım ithalatı, dağıtım ekipmanları, mısır, soya, motorlu araçlar ve pirinç gibi ürünleri içeridir (Worldbank, 2021)

İran'da iklim değişikliğinin yüksek düzeyde olmasıyla birlikte geleneksel tarımın varlığı, tarım ürünleri sigortası için güçlü bir kurumun kurulmasının gerekliliğini göstermektedir. Ancak, İran tarım sigortası koşullarının incelenmesi, bu sigortanın tarım sektörünü destekleme amacındaki ana hedeflerine ulaşamamasının çeşitli nedenlerle mümkün olmadığını ortaya koymaktadır. İran'daki sigorta koşullarının kalitatif olarak incelenmesi ve içinde bulunan bileşenlerin sunulması, bu kurum için net bir perspektif sağlayabilmektedir. Bu araştırmada, araştırmacı, İran'daki tarım sigortası performansının nasıl olduğu ve bu koşulların hangi sonuçları doğurabileceği sorusuna cevap aramaktadır. Son olarak, araştırmacı, bu olumsuz koşullardan nasıl çıkılacağına dair çözümler sunmayı hedeflemektedir.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Tarım sigortası, çiftçilerin, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanan risklere karşı korunmasını sağlayan bir sigorta çeşididir. Tarım sigortasının esas görevi, doğal afetler, hastalıklar, zararlı organizmalar, kuraklık ve tarımla bağlantılı diğer beklenmedik durumlardan doğan risklere karşı çiftçilerin gelirlerini güvence altına almak ve mali istikrar sağlamaktır (Meuwissen, 2018). Tarım sigortası genellikle çeşitli sigorta kapsamalarını barındıran bir paket şeklinde sunulur. Bu kapsamlar arasında ürün zarar sigortası, hayvan yetiştiriciliği sigortası, sulama sigortası, tarımsal tesis ve ekipman sigortası, nakliye ekipmanı sigortası, mali sorumluluk sigortası gibi seçenekler bulunabilir (Hazell, 1992). Tarım sigortası anlaşmaları genellikle devlet, sigorta firmaları ve ilgili diğer kurumlar tarafından sağlanır (Mahul, 2010). Tarım sigortası, çiftçilere beklenmeyen hasarlar ve durumlar karşısında mali güvence sağlar. Bu, çiftçilerin değerli toprakları ve ekipmanları üzerindeki riskleri yönetmelerine yardımcı olur. Tarım sigortası, tarım sektörünün sürdürülebilir

büyümesine ve ülkenin ekonomisine hem doğrudan hem de dolaylı yollarla katkıda bulunabilir (Nnadi, 2013).

Dünya genelinde tarım sigortası kapsam oranları büyük farklılıklar gösterir. Gelişmiş ülkelerde, örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde, bu oran genellikle %90'ın üzerindedir. Buna karşıt olarak, gelişmekte olan ülkelerde, örneğin Kenya'da, bu oran genellikle %10'un altındadır (Yazgı, 2017). Hindistan'da ise oran orta düzeydedir ve devlet sübvansiyonları ile desteklenmektedir (Sümer, 2016). Avrupa'da, İspanya ve İtalya gibi ülkelerde yüksek kapsam oranları sahiptir (Küçük, 2021). Küresel olarak, tarım sigortası pazarı yıllık %5-7 oranında büyümekte ve tarım sektörünün büyümesi ve iklim değışikliği etkisi altındadır. Bu farklılıklar, sigorta altyapısının karmaşıklığı, halkın gelir düzeyleri ve ülkelerin tarım sigortası modellerini benimseme eğilimleri gibi faktörlere bağılı olabilir (Smith, 2016). Devlet destekleri ve sübvansiyonları, sigorta kapsamını artırmada önemli bir rol oynar. Ayrıca, gelişmekte olan ülkelerde tarım sigortası ürünlerinin geliştirilmesi ve benimsenmesi, çiftçilerin tercihleri, ödeme yapma isteklilikleri ve sigorta şirketlerine olan güvenleri ile sigortanın algılanan faydaları gibi sosyal yapılar tarafından etkilenmektedir (Herbold, 2014).

Bu çalışma, İran'da tarım sigortasının uygulamalarını incelerken, aynı zamanda bu alandaki bazı araştırmaların özetini de aşağıda sunmaktadır.

Ghasemian'ın (2024) araştırma sonuçları, eğitim düzeyi, mavi buğday ekim alanı, tarlanın önceki yıllarda tehlikeye maruz kalma süresi, Tarım Ürünleri Sigorta Fonu tarafından zamanında tazminat ödenmesi ve kapsama alanınının tam olması gibi sosyal-ekonomik faktörlerin tarım ürünleri sigortası talebi üzerindeki etkilerini göstermektedir. Diğer yandan, gelecek yıl tarım ürünlerini sigortalama olasılığı, gelir düzeyi, mavi buğday dışındaki gelir kaynaklarının varlığı ve çiftçilerin ikamet ettikleri yer ile sigorta şirketi ofisi arasındaki mesafe gibi değışkenlerin, çiftçilerin sigorta talebinde azalma olasılığı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu göstermektedir.

Niakan'ın (2022) araştırma sonuçları, sigorta yatırımcılarının ihtiyaçları ve beklentileri ile mevcut sigorta fonu durumu arasında önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir ve ayrıca sigorta fonunun sunulan hizmetlerden orta düzeyde memnuniyet sağladığını belirtmektedir. Ahmedi'nin (2022) araştırma sonuçları, hükümet tarafından sunulan tarım ürünleri sigortasının, çiftçi risk yönetiminde önemli bir rol oynadığını ve tarım faaliyetlerinde finansal riski azalttığını göstermektedir. Örneğin Kurdistan ilinde çiftçilerin tarım sigortası performansından düşük memnuniyeti, tarım sigortasının hedeflerine ulaşmada başarısız olduğunu göstermektedir.

Salimi'nin (2022) araştırması, geçmiş yıllardaki tarım ürünleri sigortasından memnuniyet düzeyi ile tarımdan elde edilen gelir ve ürünlerin ekim alanı arasında ters bir ilişki olduğunu ve gelecek yıl ürünlerin sigortalanma olasılığı ile sigorta sözleşmesi yapma ve izleme arasında doğrudan ve pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Panahi Jokandan'ın (2021) araştırma sonuçları, tarım ürünleri sigortasının insan gücünü sağlama, tarım sektörüne yatırım yapma isteğini artırma, borçları geri ödeme yeteneği ve çiftçilerin katılımını artırma konularında büyük ölçüde etkili olabileceğini göstermektedir.

Dick'in (2010) bulgularına göre, tarım sigortası genellikle yalnızca olağanüstü olaylar için ekonomiktir ve geleneksel risklerle mücadeleyi ev veya toplum düzeyinde ortadan kaldırmamalı, tekrarlayan risk olaylarının yönetimi için resmi tasarruf planlarının tamamlayıcısı olabilmektedir. Tarım sigortası, teknik, organizasyonel ve mali açıdan karmaşık olup, sigorta piyasası ve hükümetin uygun müdahale kararları için birçok zorluğa neden olmaktadır. Tüm bu bulgular, bu çalışmanın sonuçlarıyla tamamen uyumludur.

Hossein Nejad Mir (2019) sigortanın gelişimi için en önemli çözümlerin, çiftçilerin sigorta öneminin farkında olmalarını artırmak ve Sigorta Fonu taahhütlerini zamanında yerine getirmeleridir. Alibeigi (2017) ise, tarım sigortası sisteminde

belirlenen sorunların işgücü uzmanlarının iş güvenliği eksikliği, yöneticilerin uygun olmayan politikaları, sigorta sistemi için kredi sağlama sorunu ve sunulan hizmetlerin düşük düzeyi gibi faktörlerden kaynaklandığını göstermiştir.

Bu çalışmada incelenen önceki araştırmalar, tarım sigortası ürünlerinin talebinin azaltılmasındaki etkenler, tarım sigortası fonu sigortalılarının gereksinimlerinin ve beklentilerinin analizi, üretim sigortası programının tarım işletmecilerinin performansı ve tarım sigortası fonu üzerindeki etkisi, tarım sigortasının gelişimine yönelik engellerin ve bunların çözüm yollarının çiftçiler ve tarım sigortası fonu uzmanları açısından belirlenmesi gibi benzer konuları, farklı ilçelerde ele almıştır. Bu araştırma, bu çalışmaların sonuçlarından yararlanarak, tarım sigortasının genel koşullarını ve İran'daki durumu daha kapsamlı bir şekilde incelemeyi amaçlamıştır. Bu amaçla, İran genelinde tarım sigortasının durumunu değerlendirmek için sigorta uzmanları, değerlendiriciler ve tarım sigortası hizmetlerinden faydalanan çiftçilerle görüşmeler yapılmıştır.

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Araştırma yöntemi, aslında araştırma tasarımının felsefi öncüllerini ve veri toplama yöntemini içeren bir yol haritasıdır. Bu çalışmada, tarım sigortasıyla ilgili desenlerin ve koşulların araştırılmasına dayalı araştırmaların eksikliği, bu devlet kurumunun sorunları, sıkıntıları ve fırsatlarının anlaşılmasına yönelik bir ihtiyacı vurgulamaktadır. Bu nedenle, olgu temelli bir paradigma olan eleştirel/yorumlayıcı paradigma yanında durarak, araştırmacı, meseleye bakış açısını bu felsefi öncül olarak kabul etmiş ve bu paradigmanın araştırmacılar arasındaki ortak anlaşmalarına (Kuhn, 1970) dayanarak kendi araştırması için bir kalitatif tümevarım yaklaşımını seçmiştir. Ayrıca, tüm metodolojik süreçlerde etik ilkelerin gözetilmesiyle, araştırmacı kendi stratejisini veriye dayalı bir teori olarak görür ve yarı yapılandırılmış derinlemesine mülakat aracıyla elde edilen kalitatif verilerin içerik analizi formatında bilgileri özetlemek için kodlama sürecine odaklanmaktadır. Araştırmanın doğası ve

özellikleri, İran'daki tarım sigortası durumunun mevcut durumunu incelemeyi ve eleştirel bir bakış açısıyla pratik stratejiler sunmayı içerdiğinden, nicel bir yöntemle kesin bilgilere, temel nedenlere ve ilgili faktörlere ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun yerine, keşfetme, yorumlama ve kalitatif araştırma yönteminin en iyi yaklaşım olabileceği kabul edilmiştir. Çünkü bu yöntem, sosyal yorumları günlük yorumlara dayanarak inşa edebilir ve sosyal aktörlerin sosyal dünyaya yönelik algılarını ve bunların anlamlandırma ve anlam kazandırma süreçlerini açığa çıkarabilmektedir.

Bu yönteme göre, doğru ve dikkatli gözlemlene ve alan çalışmasıyla birlikte mülakat yapmak gerekmektedir. Ayrıca, her türlü metinden farklı yöntemlerle ve belirli ölçüde yararlanılabilir ve her biri farklı veri yelpazeleri sunabilmektedir. Farklı yazarların belirttiği en önemli teknikler, yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış ve yapılandırılmamış mülakatlar, gözlem, not alma, belge inceleme ve katılımcı grup tartışma oluşturma gibi yöntemlerdir. Gözlem, incelenen durumla ilgili önemli bir birincil bilgi kaynağını araştırmacıya sağlar ve mülakatlar ve belgelerin analizi ile birlikte, araştırma konusu olan olguyu kapsamlı bir şekilde yorumlamamızı sağlamaktadır. Bu araştırmada da, araştırmacı, çiftçiler, sigorta fonu personeli ve Tarım Şirketi³ yetkililerinin arasında bulunarak, katılımcıların tepkilerini kaydetmek ve bazı sorulara cevap bulmak için mülakat aracını kullanmıştır. Bu veriler, derinlemesine mülakatlarla elde edilir ve yazara söylenmeyen gerçekleri anlamada yardımcı olmaktadır.

Bu görüşmeler, yarı yapılandırılmış sorularla yapılmıştır. Bu şekilde, çiftçiler veya sigorta fonu ve Tarım Şirketi personeli ve yöneticilerinden sorulması gereken

---

3 İran Tarım Cihadı, İran'da tarım sektörünü geliştirmek, çiftçilere teknik destek sağlamak, tarım ürünlerinin üretimini artırmak ve tarım sektöründeki verimliliği artırmak amacıyla kurulmuş bir kurumdur. İran Ziraat Cihadı, tarım arazilerinin sulanması, tohum ve gübre dağıtımı, modern tarım tekniklerinin tanıtılması ve tarım eğitimi gibi çeşitli faaliyetler yoluyla tarımı desteklemektedir. Ayrıca, çiftçilere kredi ve finansal destek sağlamak da kurumun görevleri arasındadır. İran Ziraat Cihadı, İran'ın tarımsal üretim ve kırsal kalkınma politikalarının uygulanmasında önemli bir rol oynamaktadır.

soruların bir listesini hazırlamıştır. Bazı sorular, araştırmacının istediği cevapları alabileceği serbest formda sorular olarak katılımcılardan sorulur ve verilen cevaplar kaydedilir ve ardından evde yazılmaktadır.

Araştırmacı, bu çalışmada, çalışmaya katılan örneklerin (maksimum çeşitlilikle) seçilmesini sağlamaya çalışmaktadır. Araştırmada yer alan 22 katılımcının 5'i çiftçi, 11'i sigorta tarımı çalışanı ve yöneticisi ve 6'sı Tarım Şirketi çalışanı ve yöneticisidir. Katılımcı sayısı, yeni verilerin yeni kavramları ve terimleri eklememesi gereken doyum noktasına ulaşıldığında belirlenmektedir. Verilerin tekrarı ikinci mülakattan başladı ve 16. mülakattan itibaren yeni bir kavram çıkmadı, ancak önceki kavramlar tekrarlanmaktadır. Araştırmacı, doyum noktasına ulaşıldığından emin olmak için mülakatları 22. mülakata kadar sürdürdü. Tablo 1, araştırmanın katılımcılarının özelliklerini göstermektedir.

Tablo 1: Araştırmanın Katılımcılarının Özellikleri

Numara	Meslek Unvanı	Eğitim Düzeyi	Çalışma Süresi
1	Sigorta Başkanı	Sosyoloji Doktorası	24
2	Tarım Sigorta Fonu Çalışanı	Sigorta Yönetimi Yüksek Lisansı	20
3	Tarım Şirketi Çalışanı	Tarım Mühendisliği Yüksek Lisansı	9
4	Tarım Şirketi Çalışanı	Sigorta Yüksek Lisansı	11
5	Tarım Şirketi Çalışanı	Ziraat Yüksek Lisansı	12
6	Tarım Sigorta Fonu Çalışanı	Kalkınma Sosyolojisi Doktorası	25
7	Çiftçi	Ticaret Yönetimi Yüksek Lisansı	-
8	Tarım Şirketi Kriz Yönetimi Başkanı	Lisans	26
9	Tarım Sigortası Sorumlusu	Lisans	22
10	Tarım Sigortası Uzmanı	Tarım Mühendisliği Yüksek Lisansı	30
11	Tarım Şirketi Müdür Yardımcısı	Tarım Mühendisliği Yüksek Lisansı	23
12	Tarım Şirketi Hayvancılık İşleri Müdürü	Tarım Mühendisliği Yüksek Lisansı	18
13	Sigorta Fonu CEO'su	Sigorta Yönetimi Yüksek Lisansı	25
14	Çiftçi	Lise	-
15	Çiftçi	İlkokul	-
16	Tarım Sigorta Fonu Değerlendiricisi	Yüksek Lisans	9
17	Sigorta Araştırmacısı	Doktora	23
18	Çiftçi	Lise	-
19	Değerlendiricisi Tarım Sigorta	Yüksek Lisans	12
20	Çiftçi	Lise	-
21	Tarım Sigorta Fonu Çalışanı	Tarım Mühendisliği Doktorası	25
22	Tarım Sigorta Fonu Çalışanı	Lisans	24

Bu araştırmada kodlama işlemi için, satır satır sahadan elde edilen veriler anlamlandırıldı ve her metin, sorunu ve çözümünü bulmak için kodlanarak

kavramsal olarak düzenlendi ve karşılaştırmalı bir biçimde yerleştirildi ve uyumlu veya benzer kodlar birleştirilerek yeni kavramlar oluşturuldu. "Kavramları adlandırmak için üç yöntem vardır: 1- Mevcut teorilerden türetilmiş kavramların kullanılması, buna "Metin Kaynaklı Kavramlar"⁴ denir; 2- Araştırmacı tarafından adlandırma 3- Katılımcıların kullandığı kavramların kullanılması ve Strauss ve Corbin bunlara "Canlı Kodlar"⁵ derler. Ayrıca, ham verilerin ve kodlama işleminin yapılmasının üç yöntemi vardır: 1- İlk mülakatlar ve gözlemler "Satır Satır Analiz"⁶ 2- Cümle ve paragrafların kodlanması 3- Bir belgenin, gözlem veya mülakatın tamamının analizi, (Azkia, 2018): 94'ten alıntı yapılmıştır. Bu araştırmadan çıkarılan çoğu kod, canlı kodlardır ve katılımcıların konuşmaları aracılığıyla seçilmiştir.

Bu araştırmada kodlama işlemi şu şekilde gerçekleştirilmiştir: İlk aşamada, araştırmacı mülakatların tüm önemli noktalarını, cümleler arasında anlamsal bir bağlantı bulduktan ve onları bulduktan sonra tabloya aktarmaktadır. Sonra, ortak bir kavramı içeren tüm kavramlar sıralanıp ardından, ortak kavramlar daha kapsamlı bir kavram seti olan "kavramlar" altında düzenlenmektedir. Bu aşama, mülakat metinlerinin birkaç kez tekrar okunmasını gerektirmektedir. Bu araştırmada seçilen kavramlar, nitel yöntemlere aşina uzmanlar, danışman öğretmenler ve kaynak kitaplara başvurarak değerlendirilmiş, gözden geçirilmiş ve danışılmıştır, böylece seçilen kavramın doğruluğuna güvenilmiştir. İkinci turda, araştırmacı ortak kodları daha büyük bir kavram altında birleştirerek araştırmacının bulgularını soyutlamaya doğru ilerlenmiştir.

2014 yılında Saldaña'nın görüşüne göre, araştırmacı, kodlama ve etiketleme işlemine başlamadan önce, bilgi temelli ve amaçlı bir örnekleme toplanan gözlemleri birkaç kez okur ve bilgi içeren önemli bölümleri diğerlerinden ayırır (Miles, 2014). Sonra, bu bölümleri belirleyip MAXQDA yazılımında vurgulayarak not alınmıştır ve

---

⁴ Literature-Derived Concepts

⁵ Live Codes

⁶ Line by Line Analysis

yorum yapıp ve araştırmacının fikirleri, anlam birimlerine anlamlı etiketler vermek için ilk kodlama adımlarını belirletir (Moradi, 2020). Bu çalışmada 22 mülakat metni Maxqda 2020 ile analiz edildi İlk kodlama aşamasında, toplamda 692 kod veya başlangıç kavramı mülakat metninden çıkarılmıştır. Tablo 2, anlam birimlerin ve ilk kodların nasıl çıkarıldığına işaret etmektedir.

3.1 ÇIKARILAN ANLAM BİRİMLERİN VE İLK KODLAR

2 Tablo: çıkarılan anlam birimlerin ve ilk kodların bir örneğini göstermektedir

İlk kod	Anlamlı birimler
Güçlü yönler	Mali zararların telafisi, çiftçilerin daha fazla çaba gösterme motivasyonu, çiftçileri daha fazla yatırım yapmaya teşvik etme, çiftçileri üretimde risk almaya teşvik etme, çiftçileri mekanizasyonu kullanmaya teşvik etme, köyden şehirlere göçü azaltma.
Uzman yönetim eksikliği	Araştırmacıya göre, İran'daki birçok kurum, kuruluş ve idarede olduğu gibi, tarım sigorta fonu ve birçok farklı kurumda yöneticilerin yetersizliği ve uzmanlığın olmaması, kuruluşların kusurlu yapılarının en önemli unsurlarından biridir.
Performansı artırma faktörleri	Araştırmacının ilk önerisi, Ziraat Bankası'nın ⁷ mali kaynak sağlayıcısı olarak Tarım Sigorta Fonu'nun yönetimini ve Tarım Sigorta Fonu'nun yönetimini ayırmaktır. İkinci öneri ise Tarım Sigorta Fonu'nun giderlerini ve harcamalarını dengelemektir. Mevcut trendle Tarım Sigorta Fonu çok maliyetli ve az gelirli hale gelmektedir, bu da her yıl fonun Ziraat Bankası'na olan borç miktarının artmasına neden olmaktadır. Tarım Sigorta Fonu'nun performansını artırmak için başka bir çözüm, fonun hibelerini artırarak devletten alınan vergileri azaltmaktır, bu da hem çiftçilerin hem de Tarım Sigorta Fonu'nun lehinedir. Tarım sigorta hizmetlerinin şeffaflığının artırılması, farklı tarım koşulları, iklimler, ürünler ve hizmetlere göre düzenlenmesi de önemlidir.

⁷ İran Ziraat Bankası (Tarım Bankası)

4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Kodlama işleminden sonra ve kavramlar arasındaki bağlantıların kurulmasından sonra, araştırmanın bulgularına göre, "Kusurlu Yönetim"⁸ ve "Yapısal Sorunlar"⁹ olmak üzere iki ana fenomen ya da olgu, bu çalışmanın odak noktaları olarak belirlenmiştir.

3.1 KUSURLU YÖNETİM MERKEZLİ FENOMEN¹⁰

Kusurlu yönetim, araştırmacının, Tarım Sigortası Fonu ve Tarım Şirketi yöneticileri arasında sorunlu yönetim yapısına işaret ettiği bir terimdir. Katılımcıların ifadelerine göre, bu kurumların yöneticileri ya uzmanlık ve eğitimden yoksundur ya da sahip olsalar bile, sigorta ve çiftçilerin içinde bulunduğu mevcut koşullardan çıkış stratejilerini bağımsız olarak uygulamak için güç ve etkiye sahip değildir.

15 unsur, uzmanlık eksikliği¹¹, yönetimde yolsuzluk¹², emir-komuta yönetimi, düzensizlik, sallantılı yapı¹³, uzman yönetimin olmaması, bağımsızlık eksikliği, gerekli deneyimin olmaması, liyakatsizliği, ilişki ağı, yöneticilerin zayıflığı, bilgisizlik ve keyfi yönetim, Yönetimde tarafsız olmama gibi, Tarım Sigortası yönetim yapısına hükmeden koşulları ifade etmektedir.

---

⁸ Defective Management

⁹ Structural Problems

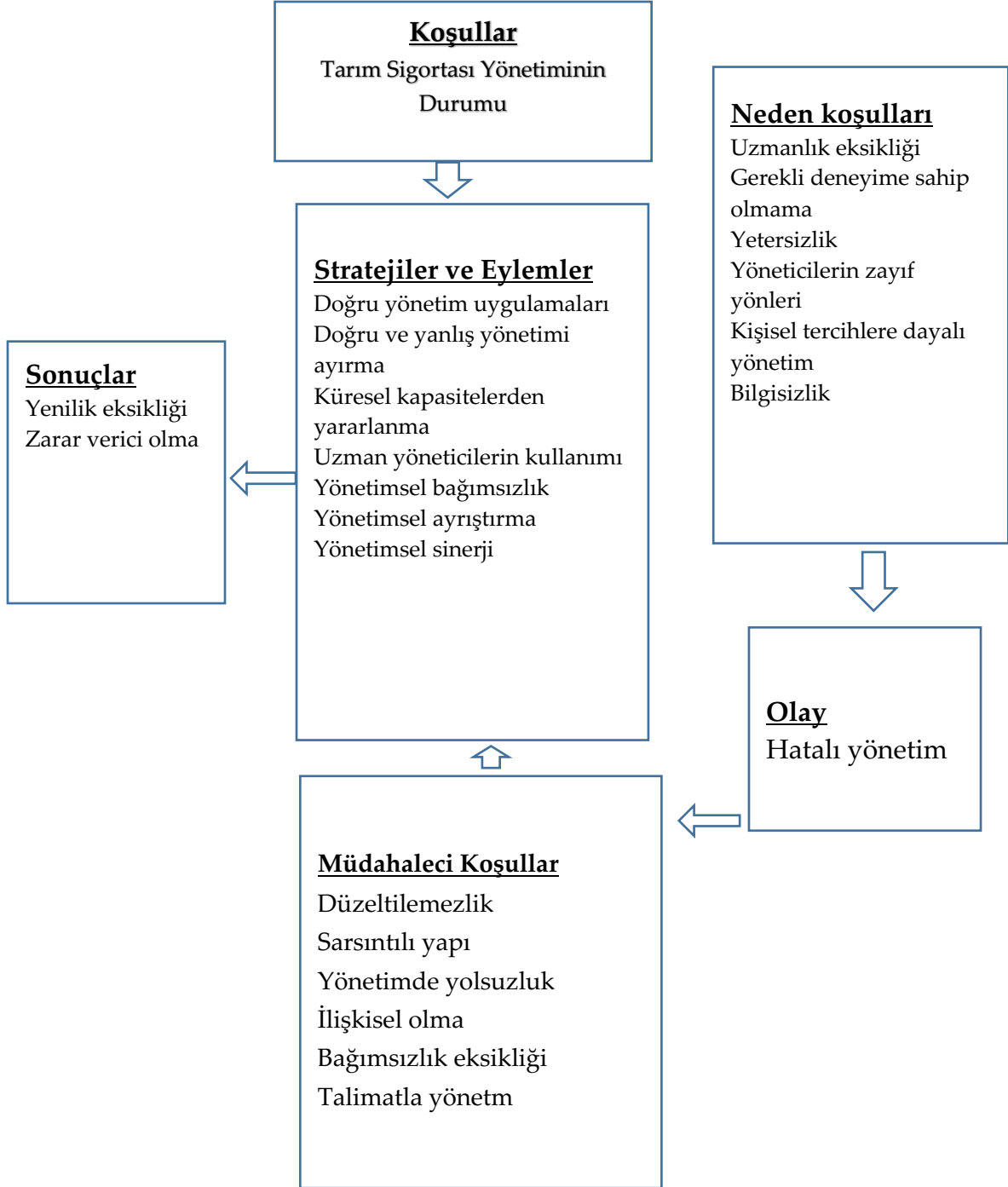
¹⁰ The Phenomenon of Centralized Defective Management

¹¹ Non-specialization

¹² Management Corruption

¹³ Shaky Structure

Şekil 1: Kusurlu Yönetimin Olgusunun Modeli

Kaynak: Araştırmanın bulguları

Kod 1¹⁴, tarım sigortası yönetim yapısını belirleyen koşulları açıklarken şunları söylemektedir: "Diğer faktörler arasında, olası risklerin öngörülememesi, uzmanlık eksikliği ve dikkatsiz yönetim gibi faktörler, tarım sigortası fonunda maliyet kayıplarına neden olarak tarım sigortasının zayıf performansında etkili olan diğer faktörlerdir." Çalışmaya göre, tarım sigortası fonu ve İran'daki birçok farklı kurum, kuruluş ve idarelerde, yöneticilerin zayıf ve uzmanlık eksikliği, kurumların kusurlu yapılarının en önemli unsurlarından biridir. Kusurlu yönetim koşullarından kurtulmak için, risklerin tanınması, yönetilmesinde uzman yöneticilerden faydalanmak, sınırlamaları ve riskleri fırsatlara dönüştürmek için prensipli kararlar almak gerekmektedir. Nitelikli ve uzmanlık ve gerekli deneyime sahip olmayan yöneticilerin yerine, tarım sigortası fonu yöneticileri arasında deneyim eksikliği, ilişkilendirme yönetimi egemenliği, tarım sigortası iç yönetimini banka yönetiminin kontrolü altına alarak, banka tarafından kontrol edilen bir hizmet kurumu haline gelmiştir. Başka bir önerim, tarım sigortası fonunu finanse eden bankanın operasyonel yönetimini ve tarım sigortası fonunun operasyonel yönetimini ayırmaktır.

Kod 2, bazı yönetim pozisyonlarının tamamen ilişki odaklı olduğunu ve bu ilişkilerle terfi ettiklerini, nüfuz sahibi kişiyle bağlantı kesildiğinde ise makamlarını kaybettiklerini belirtir Kod 3'e göre, tarım sigortası, ABD ve diğer ülkelerin tarım sigortasının bir taklididir ama son derece bürokratik, kusurlu yapılar ile zayıf yönetime sahiptir. Ona göre, İran'da tarım sigorta uygulamaları yenden düzelmesi gerekmektedir. Kod 4 de sigorta yönetiminin denetimsiz olduğunu, diğer ülkelerden çok temel bir taklit olduğunu, ülkenin ekonomik, sosyal ve yönetsel altyapılarını göz önünde bulundurmadığını söylemektedir.

Kod 6, tarım sigortasının zayıf performansının genel olarak yöneticiler, çalışanlar ve çiftçiler arasındaki düşük seviyedeki uzmanlık ve bilgi düzeyine

---

¹⁴ Kod 1'den kasıt, Tablo 1'deki katılımcı bilgileri tablosunda ilgili katılımcının numarasıdır.

bağlamaktadır. Kod 8'e göre ise uzmanlık konusunda yöneticilerin bağımsızlığı şöyle ifade edilir: Bakın, uzman yönetim önemli bir şeydir ama daha da önemlisi, yöneticilerin üst düzey yöneticilerin dikkatini çekme gücü ve etkinliği olan yetenekleridir. Ancak, Tarım Teşkilatı ve Tarım Sigorta Fonu'ndaki yöneticilerin uzmanlık seviyesini artırmak gerekmektedir

Kod 9, fon yönetiminin Tarım Bankası'na olan bağımlılığını yöneticilerin performansındaki zayıflığın bir nedeni olarak görmektedir. Ona göre, gerekli etkinliğin varlığı ancak yöneticilerin aldığı kararları uygulama ve hayata geçirme ihtiyacının genellikle daha üst düzey yöneticilerin onayına ihtiyaç duyması ile mümkündür.

Kod 11 de şunu düşünmektedir: Tarım Teşkilatı ve Tarım Sigortası'ndaki yöneticiler genellikle üniversite eğitime sahiptir. Ancak, etkinlik ve uzmanlık ayrı bir konudur ve ayrıca incelenmelidir. Kod 12, sigorta ve tarım teşkilatı yöneticilerinin kendi meslekleriyle ilgili eğitim aldıklarını söylemektedir: Okur yazarlık belki olabilir. Ancak, uzmanlık ve etkinlik değildir. Mevcut koşullar, tarım sektöründeki en büyük sorunun bu sektörde pratik ve prensip sahibi düşüncelerin eksikliği olduğunu göstermektedir. Kod 13, yöneticilerin üniversite eğitime sahip olduğunu belirtmiştir, ancak projeleri uygulamak için gereken operasyonel yeteneklerin fonun mali gücüyle ilişkili olduğuna inanmaktadır.

Kod 17, tarım sigortasını etkileyen mevcut koşullarla başa çıkmak için kendi çözümünü şu şekilde ifade etmektedir: Tarım ve hayvancılığın gelişimi, uygun arazi, yeterli su, uygun iklim, çalışkan ve yetenekli insan gücünden yararlanma, tarım teknolojilerini benimseme, yeni ekim, dikim ve hasat sistemlerini uygulama, ayrıca bu yolda yeterli sermaye harcamayı gerektirmektedir. İnsan, mali ve doğal kaynakların bilimsel birleşimi ve etkili yönetimle doğru şekilde kullanılması, ülkenin tarımını kendi kendine yeten ve gelişmiş bir seviyeye taşıyabilir, ulusal refahı

artırabilmektedir. Kod 19 da tarım sektöründeki insan gücünün yeteneklerini iyileştirmek için risk yönetimi becerileri konusunda eğitim almalarını önermektedir.

Kod 21, doğru ve yanlış yönetimleri ayırmak için sigorta primleri ile ayrı cezaları açıklamanın, sigorta uzmanlarının üretim yöntemlerini sürekli izlemesinin, çiftçileri doğru yönetim yöntemlerini kullanmaları konusunda teşvik etmenin önemini vurgulamaktadır. Ayrıca, teknik ve hijyen kurallarına uyulmasını sağlamanın sürekli denetimini önermektedir. Kod 22, tarım sigortasının kültürel zayıflığını, tarımsal üreticilerden yöneticilere, karar alıcılara ve iç ile dış tarım planlamacılarına kadar zayıf yönetim performansının nedenlerinden biri olarak görmektedir.

İran'daki tarım sektörünün uzun zaman ülke ekonomisinde önemli bir paya sahiptir. Ancak, ülkenin mevcut koşulları göz önüne alındığında, bu pay her yıl daha fazla önemli sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Çünkü İran tarım sektörü potansiyel kapasitesini doğru şekilde kullanamamaktadır. Bunun ana nedeni, tarım endüstrisinde risk yönetiminin kurumsallaşmaması ve ülkedeki tarım yöntemleridir. Özellikle küçük ölçekli tarımda, suyun israfı ve toprak ile ürün kalitesinin azalması gibi konularda hala büyük ölçüde geleneksel tarım yöntemleri kullanılmaktadır.

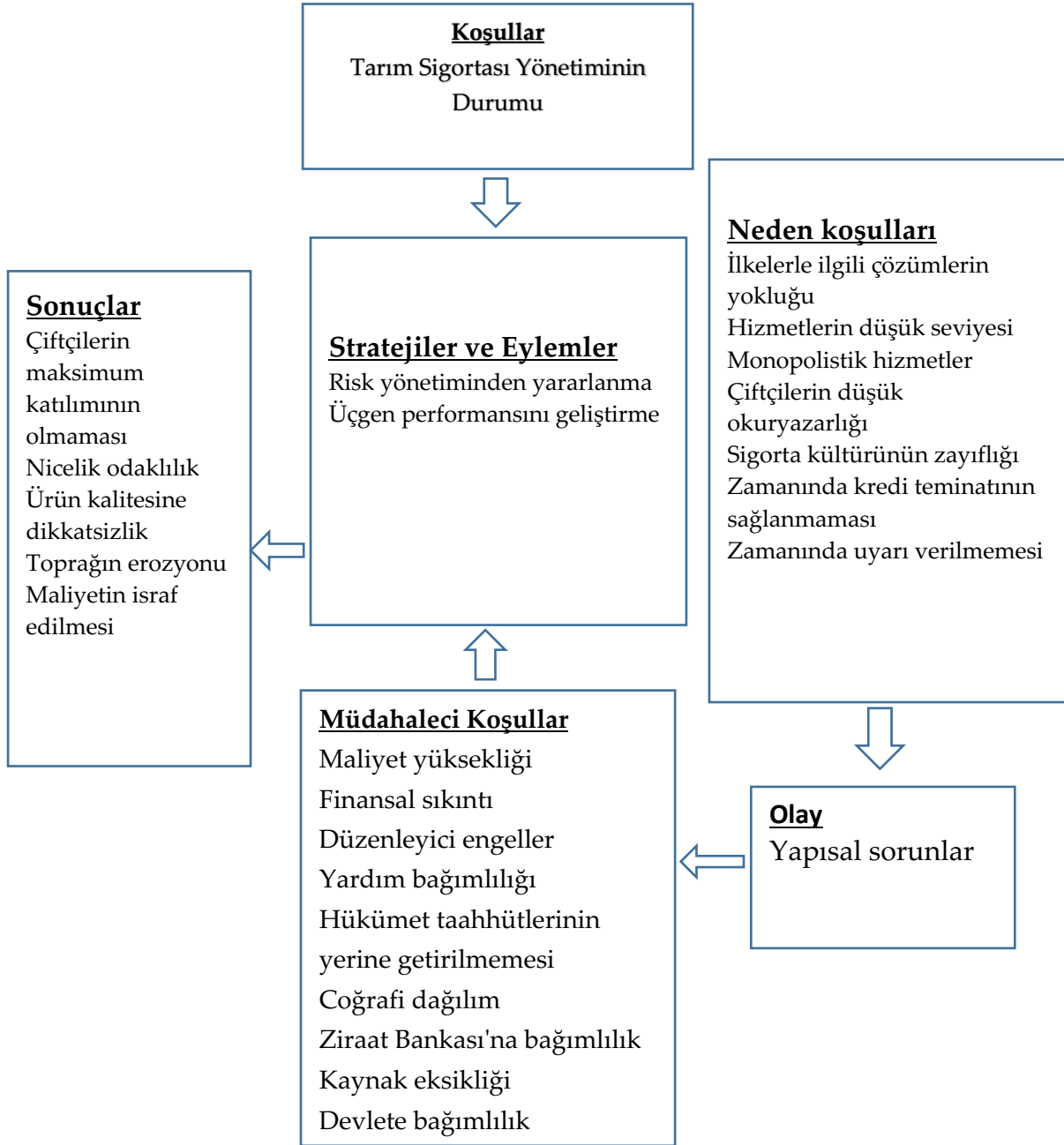
Yukarıdaki hususların yanı sıra, İran'daki tarım, ekonomik faaliyetler arasında en riskli olanlardan biri olarak kabul edilir ve bu faaliyette mevcut riskler, sektörün kırılganlığını artırmaktadır. Bu yorumlarla, İran'daki tarım sigortasının bu ihtiyaçlara ve boşluklara cevap verebilmesi gerekmektedir. Yani, katılımcılar açısından ideal bir tarım sigortası, tarımın türü ve tarım yöntemlerinden, bu endüstriyi tehdit eden risklere kadar tüm konuları kapsamalıdır.

3.2 YAPISAL SORUNLARIN MERKEZİ FENOMENİ

Yapısal sorunlar, denetim eksikliği, eğitim alanına girişin olmaması, kültürel altyapının olmaması, israf, kötü yönetim nedeniyle maliyetlerin artması, çiftçilerin

düşük eğitim seviyesi, ürünlerin kalitesiz olması, miktar odaklı yaklaşım, hizmetlerin düşük düzeyde olması, uzmanlık eksikliği, etik dışılık, bütçeye ve devlete bağımlılık gibi hatalı yapıları içermektedir. Bu yapılar, tarım sigortasını başarısız bir şekilde ilerletmiştir.

Şekil 2: Yapısal Sorunların Olgusunun Modeli

Kaynak: Araştırmanın bulguları

Kod 1, zayıf sigorta performansının nedenlerini ve yapısal sorunlarını açıklarken şunları iddia etmektedir: Çoğu çiftçinin düşük eğitim seviyesi, tarım sektörünün zayıf performansına ve belirtilen faktörlerden kaynaklanan zarar riskinin artmasına neden olmakta, bu da sigorta fonuna maliyet yüklemektedir. Potansiyel risklerin öngörülmemesi, uzmanlık eksikliği ve özen eksikliği gibi diğer etkenler de tarım sigortasının zayıf performansında etkilidir. Tarım sigortası fonu içindeki yöneticiler arasında uygun olmayan ilişkiler ve yeterli uzmanlık ile deneyime sahip olmamak, tarım sigortası fonunun banka kontrolü altına girmesine yol açmış ve pratikte tarım sigortasının iç yönetimi banka yönetimi tarafından kontrol edilmektedir. Birinci öneri, banka tarafından finansal kaynak sağlayıcı olarak tarım sigortası fonu yönetiminin ayrılmasıdır. İkinci öneri, sigorta fonunun harcamaları ile gelirleri arasında denge kurulmasıdır. Mevcut trende göre, bu fon çok maliyetli ve düşük gelirli hale gelmekte, bu da her yıl sigorta fonunun bankaya olan borç miktarının artmasına neden olmaktadır. Tarım sigortasının performansını iyileştirmek için diğer bir çözüm, bu fonun hibelerinin artırılması ve devlete ödenen vergilerin azaltılmasıdır, bu da hem çiftçilere hem de tarım sigortası fonuna yarar sağlamaktadır. Tarım sigortası hizmetlerinin şeffaflaştırılması, farklı iklim ve ürünler için uygun modellerin ve hizmetlerin sağlanmasıdır. Onun diğer önerilerinden biri, çeşitli riskleri tanımlama ve yönetmede uzman yöneticilerden yararlanmaktır ve kısıtlamaları ve riskleri fırsatlara dönüştürmek için Tarım Şirketi ve tarım sigortası fonu ile çiftçiler arasında iş birliği ve ortaklık oluşturarak daha pratik öneriler ve daha iyi uygulanabilir modeller sunmaktır.

Kod 3'te, çiftçilerin ve tarım sigortası personelinin düşük eğitim düzeyinden kaynaklanan sorunlar belirtilirken, şunları ifade etmektedir: Tarım sektöründe, çiftçilerden, Tarım Şirketi ve tarım sigortası yetkililerinden ve yöneticilerinden hiçbiri okuryazarlık ve uzmanlığı önde tutmamaktadır. Bir kişi uzman olsa bile, bu geniş ve karmaşık kurumun kötü yasaları ve uygulamaları göz önüne alındığında, bilgisiz ve uzman olmayan yöneticilerden daha fazlasını yapamaz. Yapısal sorunların sonuçları

hakkında konuşurken, tarım ürünlerinin alıcı bulamadığını ifade etmektedir. Çünkü miktar odaklıdır ve verim odaklıdır, bu nedenle kaliteli iş yapılmamakta ve toprağı işlemeye değil öldürmeye odaklanılmaktadır. Sigortanın bunları dikkate alması gereklidir, ancak genellikle almamaktadır. Eğer tarım iyileştirilirse, sigorta kuralları modern tarıma ve çevre dostu tarıma göre oluşturulmalıdır.

Kod 4'te, tarım sigortası endüstrisinin mevcut durumu hakkında konuşurken, çok maliyetli ve aynı ölçüde düşük gelirli olduğunu belirtmektedir. Çok kişisel ve denetimsiz, diğer ülkelerden çok temel taklitler yapılmaktadır, ekonomik, sosyal ve yönetsel altyapıyı göz ardı etmektedir. o, mevcut yapısal sorunların sonuçlarını belirtirken, sigorta fonunun bankaya olan borçlarının artma eğiliminde olduğunu belirtmektedir.

Kod 6, oldukça keskin bir eleştiriyle, tamamen okuryazarlığın olmadığını iddia etmektedir. Uzmanlık okur yazarlıkla birlikte gelmektedir. Ayrıca, uzmanlık ve okuryazarlık eksikliği ve eğitim alanı ile iş pozisyonu arasındaki ilişkinin olmamasının, tarım sigortasının en büyük zayıflıklarından biri olduğunu söylemektedir. Kültürel ve sosyal altyapı eksikliği, çiftçilere sunulan hizmetlerin düşük seviyesi başka bir faktördür ki bu da dikkate alınmalıdır.

Kod 8'in önerisi, mevcut koşullardan kurtulmak için, Tarım Kurum Bakanlığı, Tarım Sigortası Fonu ve Su Kaynakları Bakanlığı arasında koordinasyon sağlanması ve sigorta prim oranlarının artırılması, sigorta fonundan vergilerin kaldırılması ve devlet sektöründen mali yardımların alınmasıdır.

Kod 9 ise, sigorta fonunun bankaya dayalı yönetiminin tarım sigortası endüstrisinin yapısal sorunlarından biri olduğunu belirtmektedir. İran'da tarım zararlı bir iş olarak kabul edilmektedir. Toprak erozyonu ve su kaynaklarının standart olmayan kullanımı göz önüne alındığında, tarım ürünlerinin kalitesi ve miktarı o kadar düşüktür ki, bu iş tam anlamıyla zarar verici olarak kabul edilmektedir. Bu

katılımcının önerisi, Tarım Koordinasyon Teşkilatı'nın tüm alt sektörlerinde Tarım Şirketi ve Geliştirme Kurumu'nun koordinasyon teşkilatının kapasitesini kullanarak tanıtım ve kültür oluşturulmasıdır.

Kod 11'in önerisi, Tarım Sigortası Müdürlüğü'nün konumunun düşmesiyle birlikte tarım ve bahçe sektöründe hasar durumunun artması, iklim koşulları göz önünde bulundurularak, bağımsız bir sigorta müdürlüğü olan Tarım Sigortası Müdürlüğü'nün Banka-i Ziraat'ta tekrar oluşturulmasıdır.

Kod 12, tarım sigortasının Banka-i Ziraat'a dayalı olmasının bir yapısal sorun olduğunu belirtiyor ve tarım sigortasının devlet ve Banka-i Ziraat denetimindeki bir fon değil, bağımsız ve uzman bir kurum olması gerektiğini vurgulamaktadır.

Kod 13'teki, yapısal sorunların ortaya çıkmasında etkili olan nedenler ve müdahaleciler hakkındaki ifadesinde, tarım sigortasının en büyük zayıf noktalarından birinin çiftçilerin ürünlerini sigortalatma konusundaki maksimum katılımın sağlanamaması olduğu belirtilmektedir. Zayıf talebin nedenlerine ilişkin olarak, tarım krizlerini ve risklerini yönetmek için alternatif yolların varlığı, gelire veya hane halkı tüketimine dayalı sigortanın zayıf koordinasyonu, tarımsal risklerin sigortalatma maliyetinin yüksek olması, çiftçilerin tarım sezonunun başında sigorta primlerini ödemek için yeterli nakit rezervinin bulunmaması, işlem maliyetleri ve çiftçilerin riskten kaçınma eğilimi gibi çeşitli sebepler gösterilmiştir.

Kod 16, tarım sigortasının çiftçilerin maksimum katılımını sağlamada başarısız olduğunu belirtip ve bu durumun gıda tedarik zincirine kalite ve miktar açısından ciddi zararlar verdiğini ifade etmektedir.

Kod 17'nin çözüm önerisi, gelişmekte olan ülkeler için tarım ürünlerinin ve türevlerinin stratejik önemini vurgulayarak, bu alanda planlama ve yatırım yapmanın önemine dikkat çekmektedir. Ancak tarım ekonomisinin bu sektöründe insan çabaları ve yatırımlar, çeşitli doğal ve doğal olmayan riskler ve felaketlerle karşı karşıyadır.

Tarım endüstrisinin paydaşlarının sigorta hizmetlerinden yararlanması, bu endüstrinin risk yönetimi için uygun ve yaygın bir çözüm yoludur.

Kod 21, ülkenin sigorta endüstrisinde ve özellikle tarım sigortasında ortaya çıkan başlıca sorunların ana nedenlerini arasında, arazinin ve ekimin durumu açısından riskin kesin bir şekilde belirlenememesi, çiftçilerin maliyetinin yetersizliği ve bilgisizliği, ülkenin mali kısıtlamaları ve tarım sigortasında sigorta kültürünün eksikliğini belirtmektedir. Ayrıca, ülkedeki sigorta kültürünün eksikliğini (sigortanın faydalarına düşük düzeyde anlayış) bu zayıf performansın ve yapısal sorunların diğer nedenleri olarak göstermektedir ve şöyle demektedir: Sigorta eksikliği (sigortanın faydalarına yönelik düşük algı), sigortanın başlıca zayıf noktalarından biri ve birçok sorunun nedenidir.

Kod 22, benzer kavramlara atıfta bulunarak, çiftçilerin büyük bir bölümünün düşük okur yazarlık seviyesi ve tarım sigortası hizmetlerinin Tarım Sigorta Fonu tarafından tekelleştirilmesini, bu sorunların nedeni olarak tanımlamaktadır. Fonun devlet yardımlarına ve desteklerine olan bağımlılığını vurgulayarak, İran Tarım Sigorta Fonu'nun sigorta primlerinin sübvansiyonlu olmasından dolayı neredeyse sürekli olarak zarar ettiğini ve devlet yardımları olmadan faaliyetini sürdürme olasılığının bulunmadığını belirtmektedir. Son yıllarda devletin sigorta primi yardımlarını tam olarak yerine getirmemesi, Tarım Sigorta Fonu'nda kaynak açığının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Tarım Bankası, bu kaynak açığını ödemekte ve Tarım Sigorta Fonu'ndan kendi net alacaklarını karşılamaktadır. Tarım Sigorta Fonu'nun gelirlerinin büyük bir bölümünün devlet yardımlarına dayanmasının yanı sıra, devlet tarafından ödenen bir kısmı sigorta priminin, yıllık olarak ödenen yüksek cezaların hacmi, geçmişteki sigorta primi yardımlarının tam ve zamanında ödenmemesi, Tarım Sigorta Fonu'nun Tarım Bankası'na olan ağır borcuna neden olmuş ve Tarım Sigorta Fonu'nun faaliyetlerinin devamında zorluklar ortaya çıkmıştır. İran'da tarım üretimlerinin ve tarımsal faaliyetlerin coğrafi yayılımı, tarım

sigorta hizmetlerinin diğer faaliyetlerle karşılaştırıldığında daha yüksek idari ve operasyonel maliyetlere sahip olmasına neden olmuştur. Bu durum, tarım sigortası maliyetlerinin diğer sigorta türlerinden önemli ölçüde farklı olmasına neden olmuştur.

5. SONUÇ

İran'daki tarım sektörüne geçmişten bugüne bakıldığında, tarımın ülke ekonomisinde her zaman önemli bir paya sahip olduğunu görmekteyiz. Ancak, ülkenin mevcut koşulları göz önüne alındığında, bu önemli pay her yıl önceki yıllara göre daha fazla önemli zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Çünkü İran tarım sektörü, potansiyel kapasitesinden tam olarak yararlanamamaktadır. Bu durumun başlıca nedeni, tarım sektöründe risk yönetiminin kurumsallaşmaması ve ülkedeki tarım yöntemi ve tarzıdır. Özellikle küçük çiftliklerde, hala toprağı israf eden ve toprak kalitesini ve ürün kalitesini düşüren geleneksel tarım yöntemleriyle devam eden birçok tarım faaliyeti bulunmaktadır. Yukarıda belirtilen konuların ötesinde, İran'daki tarım, ekonomik açıdan en riskli faaliyetlerden biri olarak kabul edilir ve bu faaliyetteki riskler, sektörü kırılgan hale getirmiştir.

İran'daki tarım sigortası, uluslararası standartlara ulaşmak için uzun bir yol kat etmektedir. İran'daki tarım sigortası, yapısal nedenler ve etkenler göz önüne alındığında, arzulanan bir durumdan uzak, zorlu ve müdahaleci bir ortama sahiptir. Hedeflerine ulaşmak için tarım sigortasının, yönetim yapılarında, düzenlemelerde ve yeni bilgi kaynaklarının kullanımında köklü değişiklikler yapması gerekmektedir. İran'daki tarım sigortasında tazminat ödeme süreci oldukça uzundur. Bunun yanı sıra, tarım sigortasında tarife fiyatlarının belirlenmesi ve çiftçilerin ürünlerine gelen zararların tespit edilmesi, çiftçilerin memnuniyetini sağlamada başarısız olduğu en önemli zorluklardan biridir. İran'ın iklim koşulları, tarım sigortasını mali açıdan zayıflatabilecek etkileyici zorluklarla karşı karşıyadır, etkili bir çözüm bulunamazsa tarım sigortasının finansal açıdan ciddi şekilde zayıflamasına neden olabilmektedir.

Tarım sigortası, ekonomik bir faaliyettir. Tarım sigortası, diğer ekonomik faaliyetler gibi arz ve talep açısından iki boyutlu bir yapıya sahiptir. Bu sektörün dengesi, maliyetlerin ve hizmetlerin sunumunun miktarına bağlıdır. Tarım sigortasının özel ekonomik ve sosyal sonuçları vardır. Açıkça görülen ekonomik sonuçları, bir yandan tarım ürünlerine ve hayvanlara verilen zararın telafi edilmesi, diğer yandan ise kendini ekonomik bir kurum olarak sürdürmektir. Tarım sigortasının sosyal sonucu, tarım sektöründe güvenlik sağlamak ve tarım faaliyetlerini bireyler için cazip hale getirerek bu alanda yatırımı artırmaktır. Aksi takdirde, çiftçilerin tarım faaliyetlerinden çıkmasıyla ülkenin gıda üretimi temel sorunlarla karşılaşacaktır.

Araştırma sonuçları, İran'da tarım sigortası amaçlarına ulaşamadığını göstermektedir. Bu iddiayı destekleyen kanıt, çiftçilerin tarım sigortasından memnuniyetsizliğidir. Araştırmaya katılan çiftçilerin yanı sıra Tarım ve Tarım Sigortası Teşkilatı çalışanları ve personeli de, çiftçilerin tarım sigortası tarafından sunulan hizmetlerden memnun değildir. Çiftçilerin hizmetlerden memnuniyetsizliği, görüşmelerde en sık tekrarlanan kod olarak (27 kez tekrar ederek) belirlendi. Bu durumun nedeni, çiftçilerin perspektifinden sigorta faaliyetlerinin adaletsizliği ve prim belirleme ve hasar tespitindeki adaletsiz fiyatlandırma olarak belirtildi. Araştırma sonuçlarından çıkan öneriler aşağıda sunmaktadır:

- Devlet tarafından yönlendirilen desteklerin geliştirilmesi, sürdürülmesi ve yönetilmesi.
- Özel sektörün katılımını teşvik etmek ve gereksiz devlet müdahalelerinin azaltılması için zemin oluşturulması.
- Ticari sigorta sektörünün bu alana girişine zemin hazırlanması.

- Personelin iklim koşulları, çiftçilerle iletişim ve risk yönetimi konularındaki bilgi düzeylerini artırmak için görevleri sırasında eğitilmesi.
- Çiftçilerin katılımını teşvik etmek için teşvik edici yöntemlerin kullanılması. Örneğin, ürün kayıplarını önlemek için yaratıcı fikirlere sahip çiftçilere prim ödemelerinden muafiyet sağlanması.
- Çiftçilere sigorta kullanımı kültürünün yaygınlaştırılması için düzenli eğitim ve tanıtım sınıflarının düzenlenmesi.
- İklim riskleri ile mücadele etmek için Ziraat Cemiyeti ile birlikte eş zamanlı eğitim sınıflarının düzenlenmesi.
- Her eyaletin iklim ve doğa koşulları dikkate alınarak sabit ve güvenilir sigorta yasalarının gözden geçirilmesi ve sunulması.
- Yöneticilerin seviyesinde karşılıklı artışın sağlanması için bilimsel konferanslar ve sempozyumlar düzenlenmesi.
- Çiftçilerin, araştırmacıların ve sigorta yetkililerinin uygulanabilir fikirlerini teşviki ve desteklenmesi.
- Devlet ve Ziraat Bankası ile karşılıklı ve eşit düzeyde ilişkiler kurulması ve sigorta sektörünün Ziraat Bankası'nın denetiminden çıkarılması.
- Kapsamlı hizmetlerin geliştirilmesi için sigortalı çiftçilerin görüşlerinden yararlanılması.

Çalışmanın Kısıtları ve Gelecekteki Araştırmalara Yönelik Tavsiyeler:

Araştırmanın kısıtları: Araştırmacı, 22 kişiyle görüşme yapmayı başardı, bunlar iki tarım sigortasın Fonu ve Tarım kurumun personeli ile bazı çiftçilerdi. Ancak, tüm

koordinasyon ve takiplere rağmen, araştırmacı banka yöneticileriyle röportaj yapmayı başaramadı. Bu görüşmeler, katılımcıların sigortanın tarım bankasından bağımsızlığına yönelik büyük eleştirilerini ortaya koyabilirdi. Diğer yandan, sigorta hizmetlerinden yararlanan çiftçiler, hizmetlerin adil ve bilimsel bir şekilde değerlendirilmesine pek istekli değildi.

Bu çalışmanın nitel bir yaklaşımla gerçekleştirilmesi, elde edilen sonuçların geniş bir topluluğa genelleme yapma olasılığını kısıtlıyor. Bundan dolayı, gelecekteki araştırmacılara, sigorta ile ilgili konuları karışık bir metodoloji (hem nicel hem nitel) kullanarak ele almaları önerilir. Bu şekilde, tarım sigortası katılımcılarının memnuniyet veya memnuniyetsizlik seviyelerini değerlendirebilir ve sigorta yöneticilerinin görüşlerine dayanarak stratejiler önerilebilir. Bu tür bir yaklaşım, elde edilen bulguların daha geniş bir topluluğa uygulanabilirliğini artar ve gelecekteki araştırmalar için daha kapsamlı bir temel sağlayabilir.

KAYNAKLAR

- Adams, R. M. (1962). Agriculture and Urban Life in Early Southwestern Iran: Archeological survey provides a basis for observing broad changes during 7000 years of sedentary life. *Science*, 136(3511), 109-122.
- Adusumilli, N. R., Malik, R. K., Yadav, A., & Ladha, J. K. (2014). Strengthening farmers' knowledge for better weed management in developing countries. *Recent Advances in Weed Management*, 391-405. https://doi.org/doi: 10.1007/978-1-4939-1019-9_17
- Ahmedi, H. (2022). *The Impact of the Production Surge Insurance Scheme on the Performance of Farmers and the Agricultural Insurance Fund of Kurdistan Province* [Kurdistan University]. Faculty of Agriculture.
- Akbari, R., & Nasrollahzadeh, M. (2022). Iran's agricultural waste. *Science*, 375(6584), 984-985. <https://doi.org/doi: 10.1126/science.abn9765>

- Alibeigi, A. H., Adinevand, Zohreh, Gholami, Mosayeb, & Shahbazi, Somayeh. (2017). Pathology of the Agricultural Insurance System from Viewpoint of Insurance Specialists at Kermanshah Township. *JOURNAL OF RURAL RESEARCH*, 7(4), 590-591. <https://sid.ir/paper/180829/en>
- Arslan, M. N., & Akhan, S. (2018). Dünyada Su Ürünleri Yetiştiricilik Sigortaları Uygulamaları. *Journal of Anatolian Environmental and Animal Sciences*, 3(3), 152-157.
- Assa, H., Sharifi, H., & Lyons, A.C. . (2021). An examination of the role of price insurance products in stimulating investment in agriculture supply chains for sustained productivity. *European Journal of Operational Research*, 288, 918-934.
- Azkiya, M. a. I. J., Hossein. (2018). *Practical Research Methods of Basic Theory Application*. Tehran: Keihan.
- Bukhtiarova, A., Hayriyan, A., Chentsov, V., & Sokol, S. (2019). Modeling the impact assessment of agricultural sector on economic development as a basis for the country's investment potential. *Investment Management & Financial Innovations*, 16(3), 229. [https://doi.org/doi:10.21511/IMFI.16\(3\).2019.21](https://doi.org/doi:10.21511/IMFI.16(3).2019.21)
- Castañeda Vera, A. (2016). *Agricultural insurance policies in Spain and the EU: an analysis of existent and new risk management tools focusing on indirect risk assessment, and asymmetric information* Agronomos]. Spain.
- Dick, W., & Wang, W. (2010). Government interventions in agricultural insurance. *Agriculture and Agricultural Science Procedia*, 1, 4-12.
- Doğan, R. (2012). *Türkiye'de ve Avrupa'da tarım sigortaları uygulamaları* Namık Kemal Üniversitesi]. Tekirdağ.
- Gautam, S., & Dhakal, S. C. (2022). Share of agriculture on employment, income and trade. *Food and Agri Economics Review (FAER)*, 2(2), 88-91.
- Ghasemian, S., Dourandish, A., Ghorbani, M., & Sakhi, F. (2024). Investigating the Factors Affecting the Decreased Demand for Insurance of Agricultural

- Products (Case Study: Wheat Farmers of Torbat-Jam City). *Rural Development Strategies*. doi: 10.22048/rdsj.2024.395458.2096
- Golmohammadi, F. (2022). Agriculture and Rural Development Plans in Iran: Situations and Problems. *Black Sea Journal of Agriculture*, 5(1), 27-39. <https://doi.org/doi:10.471115/bsagriculture.984780>
- Hazell, P. B. (1992). The appropriate role of agricultural insurance in developing countries. *Journal of International Development*, 4(6), 567-581.
- Herbold, J. N. a. t. a. i. i. d. e. F. f. F., 199. (2014). New approaches to agricultural insurance in developing economies. *Finance for Food*, 199.
- Hosseini Nejad Mir, N. G., Saeed; Rahimian, Mehdi; Rahmani Karchgani, & Mohammad (2019). Exploring the solutions of agricultural insurance development in Iran. *Village and Development*, 22(1), 71-86.
- Karaer, F., & Gürlük, S. (2003). Gelişmekte olan ülkelerde tarım-çevre-ekonomi etkileşimi. *Doğuş üniversitesi dergisi*, 4(2), 197-206.
- Küçük, G. (2021). Tarım Sigortalarının Tarımsal Üretim Üzerindeki Etkileri: ABD ve Avrupa Ülkeleri İle Türkiye Karşılaştırması. *Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 5(13), 75-88.
- Kuhn, T. S. (1970). *The Structure of Scientific Revolutions* (In Dentistry Today (Second Edition) ed.). International Encyclopedia of Unified Science.
- Mahul, O., & Stutley, C. J. (2010). *Government support to agricultural insurance: challenges and options for developing countries*. World Bank Publications.
- Meuwissen, M. P., Mey, Y. D., & van Asseldonk, M. (2018). Prospects for agricultural insurance in Europe. *Agricultural Finance Review*, 78(2), 174-182.
- Meyer, D. F. (2019). *An assessment of the importance of the agricultural sector on economic growth and development in South Africa* In Proceedings of International Academic Conferences,
- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldaña, J. (2014). *Qualitative Data Analysis: A Methods Sourcebook* (the third edition ed.). SAGE Publications.

- Mokhtari, M., Faridi, P., Masoodi, M., & Ahmadi, S. M. (2023). Perspective chapter: A global view of natural hazards related disasters. In *In Natural hazards - new insights*. <https://doi.org/doi:10.5772/intechopen.111582>
- Moradi, M., & Miralmasi, A. (2020). *Pragmatic Research Method* (first edition ed.). the School of Quantitative and Qualitative Research. <https://analysisacademy.com/>
- Niakan, L., & Khadivar, A. (2022). Analysis of the needs and expectations of the policyholders of the Agricultural Insurance Fund. *Agricultural Economics*, 16(3), 145-167. doi: 10.22034/iaes.2022.555857.1928
- Nnadi, F. N., Chikaire, J., Echetama, J. A., Ihenacho, R. A., Umunnakwe, P. C., & Utazi, C. O. (2013). Agricultural insurance: a strategic tool for climate change adaptation in the agricultural sector. *Net journal of Agriculturalal Science*, 1(1).
- Özgür, R. Ö. (2019). Türkiye’de tarım sektörü sigorta sistemi: problemler ve çözüm önerileri. *Muhasebe ve Finans İncelemeleri dergisi*, 2(2), 104-117.
- Panahi Jokandan, F. (2021). *The Impact of Agricultural Product Insurance on Rural Empowerment (Case Study: Talesh County)* [Payame Noor University]. Gilan Province, Talesh Payame Noor Centre.
- Ruban, D., & Yashalova, N.N. (2022). Geographical Aspect of the Dynamics of Investments in the Agro-Industrial Complex of Large Territories. *Vestnik NSUEM*.
https://www.researchgate.net/publication/360535297_Geographical_aspect_of_the_dynamics_of_investments_in_agro-industrial_complex_of_large_territories
- Salimi, H. (2022). *Identification of Barriers to Agricultural Insurance Development and Solutions to Overcome Them from the Perspective of Farmers and Insurance Fund Experts in Saqqez* [Zanjan University]. Faculty of Agriculture.
- Smith, V. H., Glauber, J., & Dismukes, R. (2016). *Rent dispersion in the US agricultural insurance industry* (Vol. 1532). Intl Food Policy Res Inst.

Sümer, G., and Yunus Polat. (2016). Dünyada Tarım Sigortaları Uygulamaları ve TARSİM. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(1), 236-263.

Worldbank. (2021). <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/IRN>.

Yazgı, F. E. (2017). *Türkiye’de Tarım Sigortası Uygulamaları, Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar ve Alternatif Model Arayışı* Ankara Üniversitesi]. Ankara.

-